

Sygn. akt V CSK 64/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku T. [...] S.A. w K.

przy uczestnictwie Z. D. i R. D.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w L.

z dnia 18 sierpnia 2016 r., sygn. akt II Ca [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od uczestników postępowania na rzecz
wnioskodawcy koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 240
(dwieście czterdzieści) złotych.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestników postępowania Z. D. i R. D. od postanowienia Sądu Okręgowego w L. należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwykłe środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencki i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej, powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej, pod kątem spełniania kryteriów, kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący powołując się na pierwszą przyczynę kasacyjną, sformułowali szereg zagadnień prawnych, a mianowicie, czy dopuszczalne jest ustanowienie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu bez określenia nieruchomości władnącej, czy dopuszczalny jest zarzut zasiedzenia służebności bez wskazania jej konkretnej treści, jaka jest treść służebności przesyłu objętej wnioskiem o zasiedzenie, gdy uczestnik podniósł tylko zarzut w stosunku do korzystania z przestrzeni powietrznej, czy służebność przesyłu jest szczególnym rodzajem służebności gruntowej, czy przed dodaniem art. 305¹ k.c. dopuszczalne

było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesytu na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego oraz czy okres posiadania przez to przedsiębiorstwo nieruchomości w zakresie odpowiadającym art. 305¹ k.c. podlega zaliczeniu do okresu posiadania niezbędnego do zasiedzenia.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem orzecznictwa i nauki prawa, istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i będzie miało znaczenie nie tylko dla konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla praktyki sądowej, przy rozpoznawaniu innych podobnych spraw. Nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził już swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego stanowiska.

Wszystkie przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienia prawne, sformułowane na tle typowego, występującego powszechnie i także w niniejszej sprawie, stanu faktycznego, polegającego na istnieniu od kilkudziesięciu lat urządzeń przesyłowych na gruncie stanowiących własność osób fizycznych, zostały już rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Kwestia dopuszczalności nabycia przez Skarb Państwa lub przedsiębiorcę przesyłowego służebności gruntowej o treści podobnej do służebności przesytu lub służebności przesytu przez zasiedzenie jest bowiem przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego tworzących ukształtowaną już linię orzecniczą (por. uchwały: z 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, OSNC 2003, nr 11, poz. 142, z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, Biuletyn SN 2008, nr 10, s. 8, z dnia 2 czerwca 2010 r., III CZP 36/10, OSNC 2010, nr 12, poz. 163, z dnia 21 stycznia 2011 r., III CZP 124/10, OSNC 2011, nr 9, poz. 99, z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139, oraz z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC 2014, nr 2, poz. 11, wyrok z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 389/08, niepubl., postanowienia: z dnia 10 lipca 2008 r., III CSK 73/08, niepubl., z dnia 8 września 2006 r., II CSK 112/06, niepubl., z dnia 5 czerwca 2009 r., I CSK 392/08, niepubl., z dnia 22 lipca 2010 r., I CSK 606/09, niepubl., z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 157/11, OSNC-ZD 2012, nr B, poz. 45),

z dnia 18 kwietnia 2012 r., V CSK 190/11, niepubl., z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11, "Glosa" 2013, nr 1, s. 58, dnia 6 lutego 2013 r. V CSK 129/12, niepubl.). Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 305¹-305⁴ k.c.) dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa, przy czym zbędne było oznaczenie nieruchomości władnącej (tylko tytułem przykładu - por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, Biuletyn SN 2008, nr 10, s. 8). Okres występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹-305⁴ k.c. podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139). Pozostałe zasygnalizowane we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania kwestie nie są istotnymi zagadnieniami prawnymi w przywołanym wyżej rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.. W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz wnioskodawcy, który złożył odpowiedź na skargę kasacyjną uczestników, znajduje oparcie w art. 98, 99 i 108 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

aw

jw